

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի կողմից 2017 թվականի 2-րդ եռամսյակում A-341/17 ծածկագրով «մեկ աղբյուրից գնում» ընթացակարգով իրականացված ե/բ հենասյուների, լայնակների, դրոցների և խամուտների մատակարարման գործընթացի մոնիթորինգի արդյունքների վերաբերյալ

ԵՐԵՎԱՆ 2017

**«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի գնումների առանձին
գործարքների մոնիթորինգի արդյունքները**

Մոնիթորինգի իրականացման հիմքը՝ ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) 2014 թվականի հունիսի 25-ի №207Ա որոշման (այսուհետ՝ Որոշում 1) հանրային կազմակերպությունների գնումների կարգերի նկատմամբ սահմանված լրացուցիչ պահանջների կատարման մոնիթորինգի կարգ:

Մոնիթորինգի օբյեկտը՝ «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ (այսուհետ՝ նաև Ընկերություն):

Մոնիթորինգի առարկան՝ Ընկերության կողմից 2017 թվականի 2-րդ եռամսյակի ընթացքում իրականացված գնումների առանձին գործարքները:

Մոնիթորինգի նպատակը՝ Ընկերության կողմից կատարված գնումների առանձին գործարքների արդյունավետության ուսումնասիրություն և համապատասխանության գնահատում ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2014 թվականի մարտի 26-ի №61Ա որոշմամբ (այսուհետ՝ Որոշում 2) սահմանված լրացուցիչ պահանջներին:

Մոնիթորինգի իրականացման ժամկետը՝ 2017 թվականի օգոստոսի 15-ից մինչև 2017 թվականի նոյեմբերի 15-ը:

Մոնիթորինգի մեթոդաբանությունը՝ Ընկերության գնումների առանձին գործարքների մոնիթորինգն իրականացվել է ընկերության կողմից մինչև գնման հայտարարությունն իրականացված շուկայի ուսումնասիրության, գործարքի համար կիրառվող գնման մեթոդի ընտրության, մրցութային փաստաթղթերի և մատակարարի ընտրության ընթացակարգի մոնիթորինգի միջոցով:

**«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի Ե/Բ հենասյուների,
լայնակների, դրոցների և խամուտների մատակարարման A-155/17
պայմանագրին կից կնքված լրացուցիչ համաձայնագիր**

Հաշվի առնելով Ընկերության տեխնիկական տնօրենի 2017 թվականի ապրիլի 28-ի №ԴԳ580 գրությունը, համաձայն որի՝ կորուստների նվազեցմանն ուղղված աշխատանքները մասնաճյուղերի սեփական ուժերով իրականացնելու նպատակով՝ անհրաժեշտություն է առաջացել լրացուցիչ ձեռք բերել երկաթբետոնյա հենասյուներ, լայնակներ և դրոցներ, որոշում էր ընդունվել 2017 թվականի ապրիլի 7-ին կնքված A-155/17 պայմանագրի գինը 115 804 900 ՀՀ դրամով առանց ԱԱՀ ավելացնելու վերաբերյալ: Արդյունքում.

- պայմանագրի գինը կազմել է 430 467 168 ՀՀ դրամ,
- փոփոխվել են մատակարարվող ապրանքի դիմաց վճարման պայմանները:

Հանձնաժողովի աշխատակազմը ուսումնասիրելով վերոնշյալ համաձայնագիրը հայտնում է, որ.

- տեխնիկական տնօրենի գրությամբ ներկայացված պահանջի հրատապությունը բավարար հիմնավորված չէ: Մասնավորապես, հաշվի առնելով, որ կորուստների նվազեցմանն ուղղված միջոցառումները ներառված են Ընկերության երկարաժամկետ պլանավորման արդյունքներում, գնումները պատշաճ պլանավորելու դեպքում նշված ձեռքբերումները կարող էին իրականացվել մրցույթի արդյունքում, ինչն էլ իր հերթին կհանգեցներ գնման գործընթացի արդյունավետության բարձրացմանը:
- Ընկերության 2017 թվականի գնումների պլանում նախատեսված էր 1-ին եռամսյակում առաջարկների բաց հարցում ընթացակարգով (այսուհետ՝ ԱԲՀ) երկաթբետոնյա հենասյուների, լայնակների, դրոցների և խամուտների մատակարարման պայմանագրի կնքում 358,7 մլն դրամ ընդհանուր արժեքով: Մինչդեռ 1-ին եռամսյակում հայտարարված ԱԲՀ-ի արդյունքում հաղթող մասնակցի՝ «Տ-ՖԸՐՆԻՉԸՐ» ՓԲԸ-ի հետ կնքվել էր պայմանագիր 242,9 մլն դրամի: Նշվածի արդյունքում արդեն 2-րդ եռամսյակում ապրանքի հավելյալ

քանակի պահանջ է առաջացել, ինչի համար էլ վերը նշված պայմանագրի շրջանակում կնքվել էր լրացուցիչ համաձայնագիր: Հարկ է նշել, որ երկաթբետոնյա հենասյուների ձեռքբերման համար 2-րդ եռամսյակում կնքվել է ևս մեկ համաձայնագիր նույն մատակարարի հետ՝ 2016 թվականին կնքված A-1365-16 պայմանագրի շրջանակում:

Վերոնշյալը հաշվի առնելով կարելի է փաստել, որ Ընկերությունը պատշաճ կերպով գնումների պլանավորում չի իրականացնում և գնումների պլանով նախատեսվող ապրանքների ձեռքբերումն իրականացրել է մեկ աղբյուրից գնում ընթացակարգով՝ նույն եռամսյակում կնքելով տարբեր պայմանագրեր: Ընկերության գնումների իրականացման տվյալ քաղաքականությունը չի համապատասխանում Հանձնաժողովի Որոշում 2-ի 7-րդ կետին, համաձայն որի՝ գնումների կատարման նախընտրելի ընթացակարգերը պետք է ապահովեն մրցակցությունը գնումների իրականացման ընթացքում, մինչդեռ Ընկերությունը տրոհելով գնումները խուսափում է մրցութային ընթացակարգերով գնումներ կազմակերպելուց, որի ընթացքում կարող են ներգրավվել ավելի խոշոր մատակարարներ:

Այս համատեքստում հարկ է նշել, որ գնումների գործընթացների թերի կազմակերպման արդյունքում շուկայականից բարձր գներով ձեռք բերված ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների արժեքները (շուկայական գները գերազանցող չափով) հաշվի չեն առնվի ընկերության սակագներում:

ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ԵՎ/ԿԱՄ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՆՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹ

Ընկերության անվանում «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ

Գնման անվանումը «Ե/ք հենասյուների, լայնակների, դրոցների և խամուտների մատակարարման A-155/17 պայմանագրին կից կնքված լրացուցիչ համաձայնագիր»

Գնման ծածկագիրը N°A-341/17

Գնման ձևը Մեկ աղբյուրից գնում

ԲՈԼՈՐ ՓՈՒԼԵՐԸ

Ստուգաթերթի պայման	Ա	Ո	Չ/Ո	Մեկնաբանություններ
1 Համարժեք և համապատասխան գրառումները պահպանվում են գնումների գործընթացի ողջ ընթացքում և բավարար տեղեկատվություն են տրամադրում, ինչը թույլ է տալիս աուդիտ կամ անկախ ստուգում իրականացնել	☒	☐	☐	

ԳՆՄԱՆ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

Ստուգաթերթի պայման	Ա	Ո	Չ/Ո	Մեկնաբանություններ
2 Գնման հայտը հաստատել է կազմակերպության գործադիր մարմնի ղեկավարը կամ վերջինիս կողմից լիազորված անձը	☐	☒	☐	Համաձայնագիրը կնքվել է հաշվի առնելով տեխնիկական ու էկոնոմիկայի և ֆինանսների տնօրենների գրությունները: Կազմակերպության գործադիր մարմնի ղեկավարի կողմից գնման հայտը հաստատելու վերաբերյալ փաստաթղթեր փաթեթում առկա չեն:

	Ստուգաթերթի պայման	Ա	Ո	Չ/Ո	Մեկնաբանություններ
3	Գործարքի համար կիրառվող գնման մեթոդի ընտրությունը ճիշտ է կատարվել	☐	☒	☐	Համաձայնագիրը կնքվել է հրատապ աշխատանքների իրականացման համար, սակայն գնումների պատշաճ պլանավորման դեպքում՝ տվյալ աշխատանքների իրականացման նպատակով Ընկերությունը պետք է ունենար պահուստային քանակ:
4	Մինչև գնումների հրավերների հրապարակելը իրականացվել է համապատասխան շուկայի ուսումնասիրություն (փաստաթղթերը կցված են)	☒	☐	☐	Ընկերությունը նմանատիպ ապրանքատեսակների գնում հաճախ է իրականացնում, հետևաբար գնային շուկան Ընկերությանը հայտնի է: Ներկայացրած շուկայի ուսումնասիրությունները համացանցից տպված փաստաթղթեր են: Հանձնաժողովի աշխատակազմի կողմից նույնպես իրականացվել է շուկայի ուսումնասիրություն, որի համաձայն շուկայում առկա են գնային ավելի ցածր առաջարկներ (կցվում է): Հարկ է նշել, որ Ընկերությունը կարող էր չտրոհել նմանատիպ գնումները և տվյալ գնումն իրականացնել ներգրավվելով ավելի խոշոր մատակարարների՝ ստանալով զեղչերի հնարավորություններ:
5	Գնման գործընթացի արդյունավետ իրականացման, ոչ մրցութային եղանակով գնումների ծավալի նվազեցման նպատակով՝ ընկերությունը իր վեբ կայքում և գնումների էլեկտրոնային տեղեկագրում հրապարակելուց բացի դիմել է արդյոք այլ միջոցների մասնակիցների շրջանակը ընդլայնելու և նրանց միջև մրցակցության խրախուսման համար	☐	☒	☐	Գնումն իրականացվել է «մեկ անձից գնում» ընթացակարգով, ինչը տվյալ գնման համար հիմնավորված չէ:
6	Մասնակից մատակարարների հայտերի ընդունման գործընթացում ապահովվել է արդարությունն ու անկողմնակալությունը	☐	☒	☐	Գնումն իրականացվել է «մեկ անձից գնում» ընթացակարգով, ինչը տվյալ գնման համար հիմնավորված չէ:

ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

	Ստուգաթերթի պայման	Ա	Ո	Զ/Ո	Մեկնաբանություններ
7	Ապահովվել են հավասար մրցակցային պայմաններ հնարավոր մասնակիցների համար	☐	☒	☐	Գնումն իրականացվել է «մեկ անձից գնում» ընթացակարգով, ինչը տվյալ գնման համար հիմնավորված չէ:
8	Գնման առարկայի բնութագիրը հանգեցնում է գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը	☐	☐	☒	Գնումն իրականացվել է ոչ մրցութային ընթացակարգով:
9	Գնումը օբյեկտիվորեն հիմնավորված է և համարժեք է այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է	☐	☒	☐	Գնման հրատապությունը հիմնավորված չէ, քանի որ Շնկերությունը նախօրոք պլանավորելով իր պահուստները, կարող էր խուսափել տվյալ գնումն իրականացնելուց:
10	Մանրամասն ներկայացված են գնման ընթացակարգի փաստաթղթերը	☒	☐	☐	
11	Պատշաճ ձևով ներկայացված են ապրանքների տեխնիկական բնութագրերը	☒	☐	☐	
12	Ամբողջությամբ և հստակ նկարագրված են ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության ձեռքբերման և վճարման պայմանները՝ բացառելով տարմեկնաբանությունը	☒	☐	☐	
13	Գնման առարկայի հատկանիշները պահանջ կամ հղում են պարունակում որևէ առևտրային նշանի, ֆիրմային անվանման, արտոնագրի, էսքիզի կամ մոդելի, ծագման երկրի, կոնկրետ աղբյուրի կամ արտադրողի	☐	☒	☐	

ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՈՒՄ

	Ստուգաթերթի պայման	Ա	Ո	Զ/Ո	Մեկնաբանություններ
14	Հայտերի գնահատման ընթացակարգը ընթացել է արդար և անկողմնակալ	☐	☐	☒	Գնումն իրականացվել է ոչ մրցութային ընթացակարգով:

Ստուգաթերթի պայման	Ա	Ո	Զ/Ո	Մեկնաբանություններ
15 Պայմանագիր կնքելու մասին որոշումը պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն հայտերի գնահատման և ընտրված մասնակցի ընտրությունը հիմնավորող պատճառների մասին	☐	☐	☒	Գնումն իրականացվել է ոչ մրցութային ընթացակարգով:
16 Հայտերի գնահատման ժամանակ ապահովվել է հատուցում արժեքի դիմաց սկզբունքը	☐	☒	☐	Հանձնաժողովի անձնակազմը Ընկերության ներկայացրած շուկայի ուսումնասիրության արդյունքների մոնիթորինգի արդյունքում պարզել է, որ շուկայում առկա են ավելի ցածր գներ:
17 Պայմանագրի գնի հաշվարկը ներառում է տվյալ գնման պայմանագրի կատարումն ապահովելու նպատակով կատարվելիք բոլոր վճարները (ծախսերը)	☒	☐	☐	

ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄ

Ստուգաթերթի պայման	Ա	Ո	Զ/Ո	Մեկնաբանություններ
18 Սահմանվել է վճարման ողջամիտ ժամկետ	☒	☐	☐	
19 Գնման պայմանագիրը կատարվել է պատշաճ մակարդակով	☐	☐	☒	Լրացուցիչ համաձայնագրում նշված չէ մատակարարման օրը:
20 Գնման առարկայի արժեքը համապատասխան է շուկայական արժեքին	☐	☒	☐	Հանձնաժողովի անձնակազմը Ընկերության ներկայացրած շուկայի ուսումնասիրության արդյունքների մոնիթորինգի արդյունքում պարզել է, որ շուկայում առկա են ավելի ցածր գներ: Հարկ է նշել, որ Ընկերությունը կարող էր չտրոհել նմանատիպ գնումները և տվյալ գնումն իրականացնել ներգրավելով ավելի խոշոր մատակարարների՝ ստանալով գեղջերի հնարավորություններ: